

ABSTRAKT

Sebekontrola je jedna z klíčových nekognitivních dovedností, k jejímuž měření se často užívají sebehodnoticí dotazníky s položkami vybavenými hodnoticími škálami. Takto získané výsledky však mohou být zkresleny rozdíly v užívání škály respondenty, což může vést k nesprávným závěrům při porovnávání úrovně sebekontroly napříč různými skupinami respondentů. Cílem práce je analyzovat rozdíly v úrovni sebekontroly žáků studujících na vybraných středních školách různého typu na základě jejich (nekorigovaného) sebehodnocení a sebehodnocení korigovaného o rozdíly v užívání škály pomocí metody ukotvujících vinět. Empirická část práce se skládá ze dvou studií. V rámci první (pilotní) studie je přeložen dotazník k měření sebekontroly, vytvořeny ukotvující viněty pro oblast sebekontroly a formulace těchto vinět je skrze vyhodnocení dotazníkových položek a rozhovorů s žáky ověřována s ohledem na dodržení základních předpokladů metody ukotvujících vinět. V rámci druhé (hlavní) studie je porovnáváno (ne)korigované sebehodnocení sebekontroly a hodnocení ukotvujících vinět na vzorku žáků vybraných pražských středních škol různého typu (N = 312). Ukázalo se, že existují rozdíly v hodnoticích standardech mezi žáky studujícími na různých typech středních škol v Praze. Rozdíly v užívání škály mezi respondenty tak představují skutečný problém při porovnávání žákovského sebehodnocení v oblasti sebekontroly. Korekce žákovského sebehodnocení pomocí námi vytvořených vinět pak změnila pořadí žáků z různých typů škol.